

אמר רבי עקיבא פרק תשיעי שבת

צ.

עין משפט נר מצוה

לה א מיי פ"ח מהל' שנת הלכה ח:
ב ג א ג הלכה ח:
ד ד מיי פ"ב מהלכות ערובין הלכה ט:
לה א מיי פ"ח מהל' שנת הלכה ח:
ו ז ט הלכה ח:

תורה אור השלם

1 ולא דבק בדרך מאומה מן התורה למען שובו יי מחזיקין אפוא ונתן לך רמזים ורמזך והרבה באשר נשבע לאבותיך:
דברים יג ח

לעני רש"י

לטרון [לייטרעוון]. מורו גינת.
פיוניא [פני]. אורן.
פיונידי. מקדה.
מוקידו. למחות (נר).

מוסף רש"י

במיני מתיקה שנו. סתון עטמן מתיקה ומשום הכי מלטרפין דעטמן שיה למתק בסין הקדירה (ע"ז) לצבוע בהן דוגמא לאיריא. לומר מעט כעין שמלחן לדוגמא לומר רוחה אמה צב, וזאת כשעור הלחין לצבוע בהן גרמי פמח פי קנה שפסקת הערב מנהג צו (ע"ז טו). לפי שאין אדם טורח. ולס ולס לטווחה שורה כדי פי סכנה (ע"ז טו). כל שיש לו עיקר. שומע חן ופטרם קרקע שגמלא (נדה טו). וכל שאין לו עיקר. להקדים לצרן צימות השמים. כגון קיטולין ודילועין ויטולא כגון (ע"ז ד). אין לו שביעית. ומתיר לעשות מהן סחורה. וזאת מיהו להספיק (ע"ז טו). סממנות עורב. כגון חמין מוחזין כגמלא נג הסיכל לבלות הערובין של יטבו עליו (מנחות קז). סחור מביטין כגמלא על כחל אמה על אמה וכן סממנות גבוהין אמה קטנין ומחזין כגון דלס הגג של סחל לגמל אה הערובין. ללא כליא עורב מונע הערובים כמו מהלסיס (ט) לא מלכל רמזין (טרכין) א. לא יפחות ממעט כסף. משום מעט כסף מיימית נחושא שיה מעט כסף (מנחות קז). כגמלחטין כגון את הפתילות. מפילין דלס הפתילה כשחור שרף. ויצעין ממוקד' (ע"ז קז). ומקנחין הנרות. של מנורה חמשה עשרה (ע"ז טו). ויורה בו בתירא אומר חמשה. גרעין (ע"ז טו).

רב נסים גאון

האומר הרי עלי ברוב לא יפחות מאמה על אמה למאי חיי אומר רב יוסף לבלת עורב. תמצאו בספד מידות בפרק ד', הסיכל מזה על מאה ועל רום אמה. האומם ש אמות וגובהו ארבעים אמה, אמה כרוה. ואמתיס (ביית) ידלפה. אמה תיקרה. ואמה מעובה. וגי אמות מעקה. ואמה כלה עורב. ר יהודה אומר לא היתה כלה עורב עולה מן המידה. אלא ד' אמות עולה היה מעקה. וכגון זה במנחות (דף קז) בפרק הרי עלי עשרון.

הוא"ל וראויין למתק הקדירה. הוא"ל וממתיקין הוה ליה למימר כדפי' צסקו כלל גדול (דף עו. ושם) וא"ת היכי מיירי אי צנותן טעם אפילו שאר מינין נמי ואי אין בהם נותן טעם אפי' מיני מתיקה נמי לא ו"ל דאפילו ציש בהן נותן טעם שרי צשאר מינין דנותן טעם לפנים הוא"ל ר"י:

במיני מתיקה שנו הוא"ל וראויין למתק קדירה טעמא דחזו למתק את הקדירה הא לאו הכי לא הכא נמי חזו למתק: קליפי אגוזין וקליפי רמונים סטים ופואה כדי לצבוע בגד קטן: ורמיניה (ב) המוציא סמנים שרויין כדי לצבוע בהן דוגמא לאירא (הא איתמר עלה) אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוחה לפי שאין אדם טורה לשרות סממנים לצבוע בהן דוגמא לאירא: אימי רגלים: תנא מי רגלים עד בן (ב) מ' יום: נתר: א תנא נתר אלכסנדריית ולא נתר אפנטרין: בורית: אמר רב יהודה זה חול והתניא הבורית והחול אלא מאי בורית כבורית מיתבי הוסיפו עליהן החלביצין והלעינין והבורית והאהל ואי ס"ד כבורית כבורית מי איתא בשביעית (א) (והתנן) (א) ה הכלל כל שיש לו עיקר יש לו שביעית ושארין לו עיקר אין לו שביעית אלא מאי בורית אהלא והתניא הבורית ואהלא (אלא) תרי גוויי אהלא: קימוליא: אמר רב יהודה שלוף ואוקימנא למעטוי עמי אשירה דלא כר' יהודה: ר"ג ללחשא. ככז חזי דהש: ריה רב' שבעטין צבן חולין ומינוקות כגון חלטיית להצדיח מעליו מוזקין: ארגמן. צבע שזועטין צו ארגמן וטעמא לא איתפרש. ול"ג שגם הוא רחוי להריח: צהולה הוודה. עלה של וורד צחור אחת: **מיני מחסות** כל שזקן מתני' היא: **הי עלי צרוז** לצדק הבית: **לגילא עורב** טבלאות של אמה (א) הי עושין והן חדין כסכין סביבתיים ומסמרין חדין ככולן ומחזין צבן גגו של היכל למנוע את העורבים מלישב: **מעט כסף**. נחשת שזה מענה כסף: **אנורא**. מזלג קטן (א) [כעין] שטוין צו זהב ולצדק הבית למאי חזי: **שמוחטין** צו פטילות. ומנקדין להשקין: **לעדוי מושכן**. מוקיד' צלעין: **מקק דסיפרי סך דשידאי**. כל אלו מולעין הן שכל מין ומין ומלוקין כשמותיהם תכן איילא פה הה: **כולה סכנא**. לאוכלן: **קוליס יש צהאניס**. היה מולעת יושב ונוקס צגוריו ודומה שהוא קוץ: **קטיס פה לדין**. הרגו פה לדין: **מתנ' רולנין**. מוכרי צשמים לקישוטי נשים יש להן קופות קטנות לזכרות צשמים: אינו חייב אלף טהאס **אחת**. כדולה חדא הוואה היא: **פחוס מגורגס**. דלע"ג דכל האוכלין שיעורן כגורגרת הני כיון לזריעה קיימי צפחות מכגורגרת נמי מתייבי: זכע

א. כיון דאין עטמן שיה. חוס דהש"ס. ב. וקא הירב. ג. נמי. ד. [מן]ממעט דהיינו ג. רגלים דהבא דכל סוגיא דהבא איתא נמי התם. חוס דהש"ס. ד. ואילך היינו אחר שהחמיצו. חוס דהש"ס. ה. שמלביש את הבגדים. חוס דהש"ס. ו. למה לא שיעור בחושית עצמה. יעני. ד. מוציא במינים הרבה. חוס דהש"ס.

רבנו הגנאל
אירא. ונקרא עירא. בלשון ארמי אדורה. והוא כמין מוך. אחיכה קטנה מן הצמר או מן הפשתן. או צר צמר של ששוקין. שאורגין אותן בתוך מטפחות ספס. כמו מלת, נקראת בלשון יששעאל כמל והרבה צובעין אותן. צליחאא בלשון ישמעאל אין[ל]שוקיקה. פתילת הוודה. שיעושין צמיר כגון צבוע עיני ורר. וקורין אותו וורר. וכן אמרו (במנחות טז) לעיני יצאת וראשה פורחה ורד וטווח בשרך. כטווח ורד כגוד פניה. ובלשון פרס נקרא גולגון. נודע בבבל. מקק סופרים. וקובות של ספרים. ותולעת הנולד מנוקב נקרא מקק. ותולעת הנולד (ממנו) ממשי נקרא אכר. והנולד מן הענבים נקרא אלא. ושל תאניס פה. ושל רמונים חח.

במיני מתיקה. עסקינן שכולן מיני מתיקה קדירה אבל מין אחר אין מלטרפין ומתימין לא מפליג: **דוגמא לאירא**. מעט צמר שהוא כמין דוגמא שמראה הצבע לבעיה כזה מחפזין או כזה והוא כדי ליתן צאירא של קנה של גרדי ושיעורה מועט: **לשרוס**. ומתני' צשאין צרויין והבא לשרות אינו שורה פחות מכלי צג קטן: **אנפטרין**. מקוס: **הוסיפו עליהם**. לענין שביעית: **החלביצין**. לטרון: **והלעינין**. לענה: **כצריסא**. גפרית: **שיש לו עיקר**. ששטרס צארן. ולפי דעתי מורינא דגרסינן צמס' ע"ז' דבר שאין לו שורש (א) הוא כמו זה ולא כמו שמפרשין אותו פיוני'א: **שלוף דין**. לא איתפרש אבל כך שמו: **צרוזא דפרוזא**. פוריידור' של צרוז: **מתנ' פלפסא כל שחא**. ואינו פלפל שלנו. ובגמרא מפרש כל שהוא למאי חזי: **מיני צשמים** כל שחא. לריח טוב: **מיני מחסות** כל שחא. ראוי לדרבן קטן: **שמלטיעין אותו לפרושא**: **ל"ג**. מקק פפריס. אפילת מולעת אוכלת הספרים ומרקצן ושמו מקק: **שמלטיעין אותו לגונון**. שכל דבר קדש טעון גניחה: **מאומה**. אלמא אחשביה קרל לאיסורא. והא דתמן (על דף עה): כל שאינו כשר להצניע כו' ואוקימנא למעטוי עמי אשירה דלא כר' יהודה: **ר"ג ללחשא**. ככז חזי דהש: **ריה רב' שבעטין צבן חולין** ומינוקות כגון חלטיית להצדיח מעליו מוזקין: **ארגמן**. צבע שזועטין צו ארגמן וטעמא לא איתפרש. ול"ג שגם הוא רחוי להריח: **צהולה הוודה**. עלה של וורד צחור אחת: **מיני מחסות** כל שזקן מתני' היא: **הי עלי צרוז** לצדק הבית: **לגילא עורב** טבלאות של אמה (א) הי עושין והן חדין כסכין סביבתיים ומסמרין חדין ככולן ומחזין צבן גגו של היכל למנוע את העורבים מלישב: **מעט כסף**. נחשת שזה מענה כסף: **אנורא**. מזלג קטן (א) [כעין] שטוין צו זהב ולצדק הבית למאי חזי: **שמוחטין** צו פטילות. ומנקדין להשקין: **לעדוי מושכן**. מוקיד' צלעין: **מקק דסיפרי סך דשידאי**. כל אלו מולעין הן שכל מין ומין ומלוקין כשמותיהם תכן איילא פה הה: **כולה סכנא**. לאוכלן: **קוליס יש צהאניס**. היה מולעת יושב ונוקס צגוריו ודומה שהוא קוץ: **קטיס פה לדין**. הרגו פה לדין: **מתנ' רולנין**. מוכרי צשמים לקישוטי נשים יש להן קופות קטנות לזכרות צשמים: אינו חייב אלף טהאס **אחת**. כדולה חדא הוואה היא: **פחוס מגורגס**. דלע"ג דכל האוכלין שיעורן כגורגרת הני כיון לזריעה קיימי צפחות מכגורגרת נמי מתייבי: זכע

במיני מתיקה שנו הוא"ל וראויין למתק קדירה טעמא דחזו למתק את הקדירה הא לאו הכי לא הכא נמי חזו למתק: קליפי אגוזין וקליפי רמונים סטים ופואה כדי לצבוע בגד קטן: ורמיניה (ב) המוציא סמנים שרויין כדי לצבוע בהן דוגמא לאירא (הא איתמר עלה) אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוחה לפי שאין אדם טורה לשרות סממנים לצבוע בהן דוגמא לאירא: אימי רגלים: תנא מי רגלים עד בן (ב) מ' יום: נתר: א תנא נתר אלכסנדריית ולא נתר אפנטרין: בורית: אמר רב יהודה זה חול והתניא הבורית והחול אלא מאי בורית כבורית מיתבי הוסיפו עליהן החלביצין והלעינין והבורית והאהל ואי ס"ד כבורית כבורית מי איתא בשביעית (א) (והתנן) (א) ה הכלל כל שיש לו עיקר יש לו שביעית ושארין לו עיקר אין לו שביעית אלא מאי בורית אהלא והתניא הבורית ואהלא (אלא) תרי גוויי אהלא: קימוליא: אמר רב יהודה שלוף ואוקימנא למעטוי עמי אשירה דלא כר' יהודה: **ר"ג ללחשא**. ככז חזי דהש: **ריה רב' שבעטין צבן חולין** ומינוקות כגון חלטיית להצדיח מעליו מוזקין: **ארגמן**. צבע שזועטין צו ארגמן וטעמא לא איתפרש. ול"ג שגם הוא רחוי להריח: **צהולה הוודה**. עלה של וורד צחור אחת: **מיני מחסות** כל שזקן מתני' היא: **הי עלי צרוז** לצדק הבית: **לגילא עורב** טבלאות של אמה (א) הי עושין והן חדין כסכין סביבתיים ומסמרין חדין ככולן ומחזין צבן גגו של היכל למנוע את העורבים מלישב: **מעט כסף**. נחשת שזה מענה כסף: **אנורא**. מזלג קטן (א) [כעין] שטוין צו זהב ולצדק הבית למאי חזי: **שמוחטין** צו פטילות. ומנקדין להשקין: **לעדוי מושכן**. מוקיד' צלעין: **מקק דסיפרי סך דשידאי**. כל אלו מולעין הן שכל מין ומין ומלוקין כשמותיהם תכן איילא פה הה: **כולה סכנא**. לאוכלן: **קוליס יש צהאניס**. היה מולעת יושב ונוקס צגוריו ודומה שהוא קוץ: **קטיס פה לדין**. הרגו פה לדין: **מתנ' רולנין**. מוכרי צשמים לקישוטי נשים יש להן קופות קטנות לזכרות צשמים: אינו חייב אלף טהאס **אחת**. כדולה חדא הוואה היא: **פחוס מגורגס**. דלע"ג דכל האוכלין שיעורן כגורגרת הני כיון לזריעה קיימי צפחות מכגורגרת נמי מתייבי: זכע

תאיני אמר ליה רבי קוציין יש בתאנים א"ל קמליה פה לדין: **מתנ' ה"מוציא קופת הרוכלין** אף על פי שיש בה מינין הרבה אינו חייב אלא הטאת אחת (א) וזרעוני גינה פחות מכגורגרת ר' יהודה בן בתירה אומר חמשה זרע

כהעלמות הרבה והיא חייב על כל אחת ואחת קמ"ל פי' דס"ד דמיניס מחלקין כד"ר יהושע תמוזין מחלקין (א) ומיהו ה"ל להזכיר ר' יהושע: